

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 217, 08.05.2023
Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 75, 18.04.2023

§ 217

Nuorisovaltuuston aloite yhdeksäsluokkalaisten vaikuttamistapahtuman järjestämisestä Tampereen kaupungissa

TRE:2380/12.00.01/2022

Kaupunginhallitus, 08.05.2023, § 217

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678 ja
kehittämispäällikkö Mikko Tiirikainen, puh. 040 806 3533, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto
merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin
toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto, Kristiina Järvelä, Mikko Tiirikainen, Ville Raatikainen,
Ulla-Maija Ojalampi, Heidi-Maria Kallio

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 18.04.2023, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto ehdottaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.3.2022 jätetyssä aloitteessa järjestettäväksi vaikuttamistapahtumaa jokaiselle tamperelaiselle yhdeksäsluokkalaiselle. Tapahtuma muistuttaisi Espoossa järjestettävää Vaikuttamo - tapahtumaa. Aloitteessa esitetty vaikuttamistapahtuma painottaisi mahdollisimman laajasti erilaisia yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinoja ja siihen osallistuisivat lähtökohtaisesti jokaisen peruskoulun yhdeksäsluokkalaiset. Tapahtumassa tutustuttaisiin erilaisiin vaikuttamisen kanaviin ja poliittiseen päätöksentekoon.

Tapahtumaan osallistuisivat kaikkien puolueiden nuorisojärjestöt kuten Kokoomusnuoret, Demarinuoret, Vihreät Nuoret, Vasemmistonuoret, RKP-nuoret, Perussuomalainen nuoriso, Kristillisdemokraattiset nuoret ja Liike Nyt -nuoret. Puolueet kertoisivat esimerkiksi omasta toiminnastaan ja siitä, mitä asioita he ajavat, sekä miten he erottuvat muista. Muut puoluepoliittisesti sitoutumattomat nuorisojärjestöt, kuten Eurooppanuoret, Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – Sakki ry, Suomen Opiskelija-Allianssi – Osku ry, Suomen Lukiolaisten Liitto ry sekä Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry voisivat esitellä omaa toimintaansa. Nuorisojärjestöjen rinnalla voi olla lisäksi muitakin kansalaisjärjestöjä kertomassa omasta toiminnastaan kuten ympäristöjärjestöt WWF ja Greenpeace.

Tampereen nuorisovaltuusto olisi aktiivisena tahona järjestämässä ja koordinoimassa tapahtumaa. Tapahtuma olisi keino kehittää nuorisovaltuuston näkyvyyttä ja tunnettavuutta kaupunginlaajuisesti ja kannustaa nuoria lähtemään ehdolle nuorisovaltuustovaaleihin. Tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa kuunneltaisiin ennen kaikkea nuorisovaltuustoa. Tapahtuma sisältäisi lisäksi paneelikeskusteluja, joissa vieraana voisi esimerkiksi olla kansanedustajia, poliittisten nuorisojärjestöjen puheenjohtajistoja, Tampereen kaupungin viranhaltijoita sekä kunnallispäätäjiä. Aiheina voisi olla arkisia ja nuoria kiinnostavia teemoja, kuten esimerkiksi nuorten vaikuttamismahdollisuudet, mielenterveyspalvelut sekä ilmastokriisi.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää vuosittaisen vaikuttamistapahtuman järjestämistä Tampereen kaupungissa entistäkin paremman nuorten demokratiakasvatuksen toteuttamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Alla yhteenveto jo olemassaolevista tavoista, joilla Tampereen kaupunki edistää lasten ja nuorten yhteiskunnallisia vaikuttamismahdollisuuksia. Kehitysehdotuksemme ovat yhteenvedon lopussa.

Yhteiskuntaopin opetus

Perusopetuksen tuntijaon mukaisesti oppilaat saavat demokratiakasvatusta muun muassa yhteiskuntaopin oppitunneilla. Oppiaine opettaa nuorille yhteiskunnan toimintaa ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksia. Oppitunneilla rohkaistaan oppilaita kehittymään oma-aloitteisiksi yhteiskunnallisiksi ja taloudellisiksi toimijoiksi. Yhteiskuntaopin tunneilla oppilas saa käsityksen demokraattisen yhteiskunnan periaatteista ja toimintatavoista. Yhteiskuntaopin opetuksessa harjoitellaan yhteiskunnallisessa osallistumisessa, työelämässä ja taloudellisessa toiminnassa tarvittavia taitoja toteuttamalla oppimistilanteita koulun arjessa. Yhteiskunnallista vaikuttamista harjoitellaan myös yhteistyössä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Vuosiluokilla 4–6 yhteiskuntaopin opetuksen painopisteenä on perehtyminen yhteisölliseen elämään ja rakentavaan vuorovaikutukseen. Oppilaita rohkaistaan kuuntelemaan muita, ilmaisemaan mielipiteitään ja perustelemaan näkemyksiään sekä löytämään omat vahvuutensa. Oppilaat harjoittelevat päätöksentekoa ja vaikuttamisessa tarvittavia taitoja kouluyhteisössä sekä muiden lähiyhteisön toimijoiden kanssa.

Tampereen perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 opetuksessa korostetaan oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja -taitoja demokratiassa sekä vastuuta omaan elämään liittyvien valintojen tekemisessä. Päätöksentekoa ja vaikuttamista harjoitellaan kouluyhteisössä ja muiden lähiyhteisön toimijoiden kanssa. Tampereen kaikki ysi-luokkalaiset osallistuvat mm. Yrityskylä -päivään, jossa oppilaat saavat tietoa muun muassa vaikuttamisesta, yrittäjyydestä, työelämä- ja taloustaidoista. Näin oppilaat oppivat yritysten roolista yhteiskunnassa ja oivaltavat yksilön vaikutusmahdollisuuksia. Tavoitteena on, että jokainen nuori innostuu työelämästä, hallitsee omaa talouttaan ja tahtoo toimia yritteliäänä yhteiskunnan jäsenenä.

Tampereen lasten parlamentti

Tampereella toimii alakoululaisten lasten oma vaikuttamiskanava, lasten parlamentti. Sen kautta tavoitellaan alakouluikäisten lasten mielipiteitä, joilla vaikutetaan tamperelaiseen päätöksentekoon. Parlamentti opettaa lapsille demokratia- ja vaikuttamistaitoja lasten ikätason mukaisin menetelmin. Lisätietoa Tampereen lasten parlamentin toiminnasta ja toimintaan osallistumisesta löytyy Tampereen kaupungin internetsivuilta.

4.-luokkalaisten Vaikuta! -päivät

Tampereella järjestetään vuosittain 4.-luokkalaisten vaikuttamispäivät. Päivien tavoitteena on opettaa 10-vuotiaille lapsille demokratiataitoja ja erilaisia vaikuttamisen keinoja sekä antaa tietoa omasta kotikaupungista

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

ja sen palveluista toiminnallisin menetelmin. Messutyypiset vaikuttamispäivät järjestetään koulupäivän aikana ja oppilaat osallistuvat niihin opettajiensa ilmoittamana luokittain.

9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivä

9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivä on kokonaisuus, johon koulut ilmoittavat kaikki 9.-luokkalaiset. Vaikuta! -päivässä nuoret pääsevät vaikuttamaan ajankohtaisiin aiheisiin. Lisäksi päivä opettaa erilaisia vaikuttamisen väyliä ja innostaa osallistujia vaikuttamaan. Vaikuta! -päiviin luodaan koulukohtainen mobiilisti pelattava joukkuepeli Seppo.io -sovelluksella.

Masseista mahiksia -toimintaraha (Osallistava budjetointi)

Tampereen kaupungin liikunta- ja nuoriso, perusopetus sekä varhaiskasvatus ja esiopetus jakavat lasten ja nuorten Masseista mahiksia -toimintarahaa lapsille tai nuorille järjestettäviin toimintoihin ja tapahtumiin. Kantavana ajatuksena on: Lapsilta lapsille, nuorilta nuorille. Masseista mahiksia! -toimintaraha mahdollistaa resurssia lasten ja nuorten itsensä suunnittelemiin tapahtumiin. Suunnittelun, hakemuksen, toiminnan esittelyn ja mahdollisen rahoituksen käytön kautta lapset ja nuoret saavat arvokasta oppia vaikuttamisesta. Vuonna 2023 toimintarahaa on jaossa 51 000 euroa, joista osa jaettiin Massipäivän gaalassa tammikuussa 2023 ja osa jaetaan jatkuvan haun perusteella. Lisätietoa Masseista mahiksia -toimintarahasta löytyy Tampereen kaupungin internetsivuilta.

Nuorisovaltuuston kanssa tehty yhteistyö 2022

Tampereen kaupungin perusopetus tapasi nuorisovaltuuston jäseniä vuonna 2022. Kehittämispalaverien kautta toteutimme tai kehitimme jo olemassa olevia toimintoja:

- Nuorisovaltuuston stipendi oppilaille. Perusopetus järjesti rahoituksen ja ohjeisti kouluja. Peruskouluissa voi nyt ehdottaa stipendiä yhteiskunnallisesti aktiivisille nuorille.
- Perusopetus järjesti syksyllä 2022 nuorisovaltuustovaalit yhteistyössä nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden kanssa.
- Edistimme yhteisöllisen oppilashuollon toimintaa siten, että oppilaat pääsevät entistä paremmin vaikuttamaan yhteisön hyvinvointiin koulun henkilökunnan kanssa.
- Ohjeistimme kouluja huomioimaan oppilaskuntien uudet toimintaohjeet.

Tampereen uusi nuorisovaltuusto on aloittanut toimikautensa 1.1.2023. Ehdotamme, että jatkamme hyvää yhteistyötä ja tapaamme uuden nuorisovaltuuston edustajia sekä keskustelemme toiminnan kehittämisestä. Koemme, että edellisen Tampereen nuorisovaltuuston esittämä aloite vuosittaisen vaikuttamistapahtuman järjestämistä Tampereen kaupungissa olisi hyvä yhdistää jo olemassa oleviin tapahtumiin, esimerkiksi Vaikuta! -tapahtumaan. Toiminnan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

suunnittelussa on hyvä olla mukana nuorisovaltuusto, nuorisopalvelut ja perusopetus.

Lisäksi haluaisimme keskustella ja ideoita uuden nuorisovaltuuston kanssa 9.-luokkalaisille suunnattavaa teemapäivää. Teemapäivän voisi järjestää syksyisin (syyskuun alku) esim. Särkänniemessä. Päivä antaisi oppilaille opastusta jatko-opintoihin, työelämään ja vaikuttamiseen liittyvistä asioista. Mahdollinen teemapäivä suunniteltaisiin ja toteutettaisiin nuorisovaltuuston kanssa yhdessä.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§217

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)